Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central (judecătorul Olga Jamba)
Dosarul nr.3a-160/2024 (nr.2-24024663-03-3a-07102024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de Contencios Administrativ

D E C I Z I E

20 martie 2025 mun.Bălți

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul: Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Svetlana Ghercavii
Grefier: Radmila Roșca

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii judecătoriei Soroca, sediul central, din 12 iulie 2024, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul raional Soroca, privind anularea actului administrativ,

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

La 04 martie 2023, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Consiliul raional Soroca, privind anularea actului administrativ; aceasta fiind concretizată prin cererea Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, din 20 mai 2024.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, la 21 decembrie 2023 Consiliul raional a adoptat Decizia nr. 4/27 „cu privire la organele de conducere a întreprinderilor municipale". Iar, la 22 ianuarie 2024 Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a expediat în adresa Președintelui r.Soroca notificarea nr.1304/OT$_9$-36 privind ilegalitatea deciziei nominalizate, însă până la moment nu a primit un careva răspuns la notificarea menționată.

Totodată a menționat că, în rezultatul controlului obligatoriu de legalitate, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a constatat că decizia în cauză este ilegală, deoarece Consiliul raional a decis de a stabili în cadrul Întreprinderilor Municipale „Hoterm-Servicii" şi „Centrul Stomatologic Raional Soroca" componența numerică a Consiliului de administrație în număr de 3 membri, Comisiei de cenzori în număr de 3 membri. S-au desemnat membrii Consiliului de administrație a ÎM „Hoterm-Servicii" după cum urmează:

- Președintele Consiliului de administrație: Tighineanu Lilian – consilier municipal;
- membrii Consiliului de administrație: Pasincovschii Verginia – consilier municipal și Jardan Vasile – inginer şef al întreprinderii.

Potrivit pct.43 şi pct.44 al anexei nr.1 aprobată prin decizia nr.6/8 din 16 decembrie 2021 „cu privire la aprobarea unor acte normative a ÎM „Hoterm-Servicii”, s-a aprobat Statutul ÎM „Hoterm-Servicii” în redacție nouă. Membrii Consiliului de administrație se desemnează de fondator pe termen de 2 ani şi poate fi orice persoană fizică care întrunește cerințele minime stabilite de autoritatea deliberativă, cu excepția persoanelor indicate la pct.44. Membrii Consiliului pot fi desemnați pentru un nou termen. Președintele Consiliului de administrație este membru al Consiliului de administrație.

Mai mult, membri ai Consiliului de administrație al întreprinderii nu poate fi: 1) membrul autoritarii deliberative; 2) conducătorul autorității executive a unității administrativ teritoriale; 3) persoana care are o vechime totală de muncă mai mică de 3 ani; 4) administratorul şi contabilul-şef ai întreprinderii; 5) membrii comisiei de cenzori; 6) persoana condamnată prin hotărârea definitivă şi irevocabilă a instanței de judecată, pentru infracțiuni în privința patrimoniului, infracțiuni de corupție în sectorul privat, care cade sub incompatibilitățile şi restricțiile prevăzute la art. 16-21 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii şi a intereselor personale, precum şi persoana căreia nu i-au fost stinse antecedentele penale.

Notează reclamantul că, prin Decizia nr.4/27 din 21 decembrie 2023 s-a constituit comisia de cenzori a ÎM „Hoterm-Servicii”, după cum urmează: Președintele Comisiei de cenzori: Cazac Aurelia – consilier municipal; Membrii Comisiei de cenzori: Mînăscurtă Victoria – contabil-şef, IP Centrul de dezvoltare locală şi Regională mun.Soroca și Catruc Lilia – Director al filialei Soroca Camera de Comerț şi Industrie. Potrivit pct.63 al anexei nr.1, aprobată prin decizia nr.6/8 din 16 decembrie 2021 „cu privire la aprobarea unor acte normative a ÎM „Hoterm-Servicii”, s-a aprobat Statutul ÎM „Hoterm-Servicii” în redacție nouă. Membrii ai comisiei de cenzori nu pot fi: 1) persoanele indicate la pct.44, cu excepția subpct.4; 2) membrii consiliului de administrație, persoanele necalificate în contabilitate, finanțe, economie, jurisprudență sau cele desemnate în cel puțin 4 comisii de cenzori ale întreprinderilor municipale.

Concomitent reclamantul remarcă faptul că, prin Decizia nr. 4/27 din 21 decembrie 2023, s-a constituit Consiliul de administrație a ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”, după cum urmează Președintele Consiliului de administrație: Ceban Alexandru – consilier municipal; Membrii Consiliului de administrație: Lisnic Vladimir – consilier municipal și Smîntîniuc Alexandru – Președintele organizației Sindicale a întreprinderii.

Subliniază că, potrivit pct.43 şi pct.44 ale anexei nr.1 aprobată prin Decizia nr.6/8 din 16 decembrie 2021 „cu privire la aprobarea unor acte normative a ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”, s-a aprobat Statutul ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca” în redacție nouă. Membrii Consiliului de administrație se desemnează de fondator pe termen de 2 ani şi poate fi orice persoană fizică care întrunește cerințele minime stabilite de autoritatea deliberative, cu excepția persoanelor indicate la pct.44. Membrii Consiliului pot fi desemnați pentru un nou termen. Președintele consiliului de administrație este membru al consiliului de administrație. Membrul consiliului de administrație a întreprinderii nu poate fi: 1) membrul autorității deliberative; 2)

conducătorul autorității executive a unității administrativ teritoriale; 3) persoana care are o vechime totală de muncă mai mică de 3 ani; 4) administratorul şi contabilul-şef al întreprinderii; 5) membrii comisiei de cenzori; 6) persoana condamnată prin hotărârea definitivă şi irevocabilă a instanței de judecată, pentru infracțiuni în privința patrimoniului, infracțiuni de corupție în sectorul privat, care cade sub incompatibilitățile şi restricțiile prevăzute la art.16-21 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii şi a intereselor personale, precum şi persoana căreia nu i-au fost stinse antecedentele penale.

Subliniază că, prin Decizia nr.4/27 din 21 decembrie 2023 s-a constituit comisia de cenzori a ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca", după cum urmează: Președintele Comisiei de cenzori: Pascari Alina – consilier municipal; Membri Comisiei de cenzori: Mînăscurtă Victoria – contabil-şef, IP Centrul de dezvoltare locală şi Regională mun.Soroca și Berladean Marina – contabil-șef al primăriei Soroca. Subliniază că potrivit pct.63 al anexei nr.l, aprobată prin decizia nr.6/8 din 16 decembrie 2021 „cu privire la aprobarea unor acte normative a ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca" prin care s-a aprobat Statutul ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca" în redacție nouă. Membrii ai comisiei de cenzori nu pot fi: 1) persoanele indicate la pct.44, cu excepția subpct.4; 2) membrii consiliului de administrație, persoanele necalificate în contabilitate, finanțe, economie, jurisprudență sau cele desemnate în cel puțin 4 comisii de cenzori ale întreprinderilor municipale.

Opinează că, Decizia Consiliului r.Soroca nr.4/27 din 21 decembrie 2023 „cu privire la organele de conducere al întreprinderilor municipale" nu corespunde rigorilor de motivare stabilite de art.31 și 118 Cod administrativ, iar la adoptarea acesteia Consiliul raional era obligat prin lege să-şi exercite discreția, însă fără erori discreționare.

Solicită reclamantul anularea deciziei Consiliului raional Soroca nr.4/27 din 21 decembrie 2023 „cu privire la organele de conducere a întreprinderilor municipale", ca fiind ilegală.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea judecătoriei Soroca, sediul central, din 25 martie 2024, s-au atras în proces în, calitate de terți ÎM „Hoterm-Servicii", ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca", cet.Tighineanu Lilian, Pasincovschii Verginia, Jardan Vasile, Cazac Aurelia, Mînăscurtă Victoria, Catruc Lilia, Ceban Alexandru, Lisnic Vladimir, Smîntîniuc Alexandru, Pascari Alina, Mînăscurtă Victoria și Berladean Marina, în cauza de contencios administrativ inițiată la acțiunea Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul raional Soroca, privind anularea actului administrativ.

Prin hotărârea judecătoriei Soroca, sediul central, din 12 iulie 2024, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Cancelaria de Stat, oficiul teritorial Soroca către Consiliul r.Soroca privind anularea Deciziei nr.4/27 din 21 decembrie 2023 "cu privire la organele de conducere al întreprinderilor municipale".

Solicitarea apelantului:

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, la 24.07.2024 Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii

Judecătoriei Soroca, sediul central, din 12 iulie 2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Ulterior, la 25.10.2024, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus apel motivat.

Termenul de declarare a apelului:

Conform art.231 alin.(1) din Codul administrativ, *hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.*

Potrivit art.232 alin.(1), (2) din Codul administrativ, *apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate.*

Conform art.111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, *termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.*

Din materialele cauzei urmează că hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 12.07.2024 (f.d.106), cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data 24.07.2024 (f.d.110), ulterior la 26.09.2024 instanța de fond a expediat, prin intermediul poștei electronice, copia hotărârii motivată participanților la proces (f.d.118), iar la 25.10.2024 Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus apel motivat (f.d.121). Astfel, instanța de apel conchide că apelul nemotivat și cel motivat au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, apelantul Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării; totodată reiterând argumentele cererii de chemare în judecată. Consideră că, autoritatea intimată era obligată prin lege să-şi exercite discreția, însă fără erori discreționare. Or, controlul administrativ exercitat de către Oficiu asupra activității desfășurate de către autoritățile publice locale nu urmărește alt scop decât asigurarea respectării legalității şi a principiilor constituționale (art.6 alin.(4) din Legea nr.436 din 28.12.2006). Din aceste considerente este necesar ca actele administrative ale autorităților administrației publice să fie emise în baza şi în vederea executării legislației în vigoare.

Comunicarea actelor:

La 08 noiembrie 2024, Colegiul civil a notificat intimatul și persoanele terțe despre depunerea apelului, oferindu-le termen până la 14.11.2024 pentru prezentarea referinței și probelor suplimentare (f.d.124).

Intimatul Consiliului raional Soroca și *persoanele terțe ÎM „Hoterm-Servicii”, ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”, cet.Tighineanu Lilian, Pasincovschii Verginia, Jardan Vasile, Cazac Aurelia, Mînăscurtă Victoria, Catruc Lilia, Ceban Alexandru,*

Lisnic Vladimir, Smîntîniuc Alexandru, Pascari Alina, Mînăscurtă Victoria şi Berladean Marina, nu a făcut uz de drepturile sale procedurale și nu au prezentat referință în termenul stabilit.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

Apelantul Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, fiind legal citat (f.d.129), la ședința instanței de apel nu s-a prezentat și nici nu a comunicat motivul imposibilității prezentării.

Reprezentantul intimatului Consiliului raional Soroca, *Alina Mării*, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Terții ÎM „Hoterm-Servicii", ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca", Tighineanu Lilian, Pasincovschii Verginia, Jardan Vasile, Cazac Aurelia, Mînăscurtă Victoria, Catruc Lilia, Ceban Alexandru, Lisnic Vladimir, Smîntîniuc Alexandru, Pascari Alina, Mînăscurtă Victoria şi Berladean Marina, fiind legal citați, la ședința instanței de apel nu s-au prezentat, din motive necunoscute instanței de judecată.

În temeiul art.239 alin.(2) din Codul administrativ, Colegiul a dispus examinarea cauzei în absența apelantului și a persoanelor terțe, legal citate.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participantul prezent la ședința instanței de apel, examinând materialele dosarului, prin prisma pertinenții și admisibilității, în raport cu argumentele invocate, Completul judiciar al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră apelul ca fiind neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, *examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: a) respinge apelul.*

Potrivit prevederilor art.195 Cod administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.*

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, *pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.*

Probatoriul cauzei denotă faptul că, la 04 martie 2023, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ, ulterior fiind concretizată prin cererea din 20 mai 2024, către Consiliul raional Soroca, solicitând anularea deciziei nr.4/27 din 21 decembrie 2023 „cu privire la organele de conducere a întreprinderilor municipale", (f.d.1, 69).

Prin încheierea judecătoriei Soroca, sediul central, din 25 martie 2024, s-au atras în proces în calitate de terți ÎM „Hoterm-Servicii", ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca", cet.Tighineanu Lilian, Pasincovschii Verginia, Jardan Vasile, Cazac Aurelia, Mînăscurtă Victoria, Catruc Lilia, Ceban Alexandru, Lisnic Vladimir, Smîntîniuc Alexandru, Pascari Alina, Mînăscurtă Victoria și Berladean Marina, în cauza de

contencios administrativ inițiată la acțiunea Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul raional Soroca, privind anularea actului administrativ, (f.d.14).

Judecând cauza în fond, prima instanță, prin hotărârea din 12 iulie 2024, a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul raional Soroca, cu privire la anularea actului administrativ, (f.d.106, 111).

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, în termen legal, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central, din 12.07.2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată, (f.d.110).

Completul judiciar constată că hotărârea instanței de prim nivel este întemeiată, fiind adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și cu aplicarea justă a normelor de drept material, motive din care aceasta se va menține.

În speță, Colegiul civil reține că obiectul material al prezentei acțiuni civile îl constituie verificarea legalității *deciziei Consiliului raional Soroca nr.4/27 din 21 decembrie 2023 „cu privire la organele de conducere a întreprinderilor municipale”*.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel reține că în temeiul art.61 alin.(1)-(4) al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și a celor din cadrul unității teritoriale autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative.

Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale vizează respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a prezentei legi și a altor acte normative atât de către autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, cât și de către funcționarii acestora. Controlul administrativ include controlul legalității și controlul oportunității activității autorităților administrației publice locale. Controlul administrativ se efectuează din oficiu sau la cerere.

Articolul 62 alin. (1) și (2) al aceleiași Legi statuează că *controlul administrativ se întemeiază pe următoarele principii: a) exercitarea acestuia numai potrivit procedurilor și în cazurile prevăzute de legislația în vigoare; b) respectarea proporționalității între amploarea intervenției autorității de control și importanța intereselor pe care le protejează; c) neadmiterea limitării dreptului autorității administrației publice locale de a administra în mod autonom, în condițiile legii, afacerile ce țin de propria competență.*

Controlul administrativ vizează, în principal, legalitatea activității autorităților administrației publice locale.

În accepțiunea art.63 alin. (1) al Legii nominalizate, *de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.*

Dispozițiile art.64 alin.(1) lit.a) al Legii sus-indicate, prevăd că *controlului obligatoriu sânt supuse următoarele acte ale autorităţilor administraţiei publice locale: a) deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi şi al doilea.*

Aderent, alin.(1^1) al aceluiași articol relevă că, *actele menționate la alin.(1) vor fi supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.*

În corespundere cu art.68 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, *(1) în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administraţiei publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu şi facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administraţiei publice locale sau de persoana vătămată. (3) În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. (4) În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de judecată în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.*

La caz, instanța de apel a constatat că, la 21.12.2023 Consiliul raional Soroca, a emis decizia nr.4/27 „Cu privire la organele de conducere a Întreprinderilor Municipale”, potrivit căreia a decis:

1. ***desemnarea în calitatea de membri ai Consiliului de administrație a ÎM „Hoterm-Servicii”***:

- președintele Consiliului de administrație: Tighineanu Lilian – consilier municipal;

- membrii Consiliului de administrație: Pasincovschii Verginia – consilier municipal și Jardan Vasile – inginer şef al întreprinderii.

2. ***constituirea comisiei de cenzori a ÎM „Hoterm-Servicii”***, după cum urmează:

- președintele Comisiei de cenzori: Cazac Aurelia – consilier municipal;

- membri Comisiei de cenzori: Mînăscurtă Victoria – contabil-şef, IP Centrul de dezvoltare locală şi Regională mun.Soroca și Catruc Lilia – Director al filialei Soroca Camera de Comerţ şi Industrie.

3. ***constituirea consiliului de administrație a ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”***, după cum urmează:

- președintele Consiliului de administrație: Ceban Alexandru – consilier municipal;

- membrii Consiliului de administrație: Lisnic Vladimir – consilier municipal și Smîntîniuc Alexandru – Președintele organizației Sindicale a întreprinderii.

4. ***constituirea comisiei de cenzori a ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”***, după cum urmează:

- președintele Comisiei de cenzori: Pascari Alina – consilier municipal;

- membri Comisiei de cenzori: Mînăscurtă Victoria – contabil-şef, IP „Centrul de dezvoltare locală şi Regională mun.Soroca” și Berladean Marina – contabil-şef al Primăriei Soroca, (f.d.4).

Prin notificarea Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat nr.1304/OT9-36 din 22.01.2024, Consiliul raional Soroca a fost somat asupra necesității abrogării deciziei nr.4/27 din 21.12.2023 „Cu privire la organele de conducere a Întreprinderilor Municipale”, (f.d.7).

Prin decizia Consiliului raional Soroca nr.1/30 din 15.02.2024, s-a luat act de notificarea Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat nr.1304/OT9-36 din 22.01.2024 și s-a menținut decizia nr.4/27 din 21.12.2023 „Cu privire la organele de conducere a Întreprinderilor Municipale”, (f.d.9).

Reieșind din faptul că, decizia Consiliul raional Soroca nr.4/27 din 21.12.2023 „Cu privire la organele de conducere a Întreprinderilor Municipale” nu a fost abrogată, iar notificarea nr. 1304/OT9-36 din 22.01.2024 a fost respinsă, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată, (f.d.1).

Prin cererea de chemare în judecată reclamantul/apelantul a invocat că, în rezultatul controlului de legalitate a deciziei în speță au menționat că, decizia nr.4/27 din 21.12.2023 „Cu privire la organele de conducere a Întreprinderilor Municipale” a fost contestată prin Notificarea nr.1304/OT9-36 din 22.01.2024, deoarece consilierii municipali nu pot fi numiți în organele de conducere ale întreprinderilor municipale.

În sensul dat Colegiul judiciar va reține prevederile art.43 alin.(1) lit.p) al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, care relevă că, *pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea stabilite la art.4 alin.(2) din Legea privind descentralizarea administrativă, consiliul raional realizează în teritoriul administrat următoarele competențe de bază: p) decide sau, după caz, propune înființarea, în condițiile legii, de instituții publice şi întreprinderi de interes raional, precum şi participarea la fondarea societăților comerciale*.

Potrivit art.1 alin.(2), (5) – (6) al Legii cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală nr.246 din 23.11.2017, *(2) Întreprinderea municipală este persoana juridică care desfăşoară activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale/unității teritoriale autonome Găgăuzia transmise ei în administrare şi/sau ca aport în capitalul social şi în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico-financiare. (5) Întreprinderea de stat/municipală obține drepturi de persoană juridică de la data înregistrării în Registrul de stat al persoanelor juridice. (6) Întreprinderea de stat/municipală îşi desfăşoară activitatea sub o anumită denumire, care include, după caz, cuvintele „întreprindere de stat” şi "întreprindere municipală" sau abrevierile „Î.S.” şi „Î.M.”*.

Conform art.2 alin.(2) – (3) al aceleiași legi*, (2) funcția de fondator al întreprinderii municipale este exercitată de autoritatea deliberativă a unității*

administrativ-teritoriale, iar în unitatea teritorială autonomă Găgăuzia – şi de Comitetul executiv. (3) Documentele de constituire a întreprinderii de stat/municipale sânt hotărârea/decizia cu privire la fondare şi statutul întreprinderii. Statutul-model al întreprinderii de stat/municipale se aprobă de Guvern.

Alin.(4) al aceluiași articol prevede că*, statutul întreprinderii de stat/municipale se aprobă de fondator şi conține: a) denumirea, inclusiv abreviată, a întreprinderii de stat/municipale şi sediul acesteia; b) data şi numărul hotărârii/deciziei fondatorului privind fondarea întreprinderii de stat/municipale; c) genurile de activitate; d) durata de activitate; e) capitalul social şi procedura de modificare a acestuia; f) componența bunurilor depuse în capitalul social; g) componența şi lista bunurilor transmise întreprinderii de stat/municipale cu drept de administrare; h) planul geometric şi/sau cadastral şi suprafața terenului aflat în folosința întreprinderii de stat/municipale; i) organele de conducere şi control, componența numerică, modul de constituire, competențele lor şi modul de desfășurare a activității acestora; j) modul de repartizare şi utilizare a profitului net, precum şi modul de acoperire a pierderilor; k) modul de soluționare a conflictului de interese; l) modul de reorganizare şi dizolvare a întreprinderii de stat/municipale; m) alte prevederi ce nu contravin legislației.*

În conformitate cu art.6 alin.(1^1) (2) al Legii nr.246 din 23.11.2017*, organele de control ale întreprinderii de stat/municipale sunt: a) comitetul de audit, în cazul entităților de interes public; b) comisia de cenzori. Structura, atribuțiile, modul de constituire şi de funcționare a organelor de conducere ale întreprinderii de stat/municipale sânt stabilite de prezenta lege, de actele normative ale Guvernului/autorității deliberative/Comitetului executiv al Găgăuziei, de statutul şi regulamentele acesteia.*

Art.7 alin.(1) din legea menționată supra prevede că*, (1) fondatorul întreprinderii de stat şi fondatorul întreprinderii municipale, împreună cu autoritatea executivă, în limita competențelor atribuite, exercită drepturile de administrare a întreprinderii prin intermediul consiliului de administrație şi al administratorului.*

Aderent alin.(2) lit.a) și c) al aceluiași articol relevă că*, fondatorul are următoarele atribuții: a) aprobă statutul întreprinderii de stat/municipale, regulamentul consiliului de administrație, al comitetului de audit al entității de interes public şi al comisiei de cenzori; c) desemnează şi revocă președintele şi membrii consiliului de administrație, membrii comitetului de audit al entității de interes public şi membrii comisiei de cenzori, stabilește componența numerică a consiliului de administrație, a comitetului de audit şi a comisiei de cenzori, de asemenea stabilește cuantumul indemnizației lunare a administratorului, a președintelui şi a membrilor consiliului de administrație, a membrilor comitetului de audit şi ai comisiei de cenzori. Regulamentul întreprinderii de stat privind modul de selectare şi numire a administratorului, a membrilor consiliului de administrație, ai comitetului de audit şi ai comisiei de cenzori şi condițiile de remunerare a acestora se aprobă de Guvern.*

Prescripția art.8 alin.(2) din Legea nr.246 din 23.11.2017, remarcă faptul că, *membrul consiliului de administrație se desemnează de fondator pe termen de 2 ani şi poate fi orice persoană fizică care întruneşte cerințele minime stabilite de Guvern/autoritatea deliberativă/Comitetul executiv al Găgăuziei, cu excepția persoanelor stabilite la alin.(3). Membrul consiliului de administrație poate fi concomitent membru al consiliului de administrație a cel mult 3 întreprinderi de stat şi a cel mult 3 întreprinderi municipale. Membrii consiliului pot fi desemnați pentru un nou termen. Preşedintele consiliului de administrație este membru al consiliului de administrație*.

Or, alin.(3) din art.8 al aceleiași legi statuează că, *membru al consiliului de administrație al întreprinderii de stat/municipale nu poate fi: a) conducătorul autorității publice centrale, membrii autorității deliberative şi conducătorul autorității executive a unității administrativ-teritoriale/Comitetului executiv al Găgăuziei; b) persoana care are o vechime totală de muncă mai mică de 3 ani; c) administratorul şi contabilul-şef ai întreprinderii de stat/municipale; d) membrul comisiei de cenzori a aceleiași întreprinderi; e) persoana condamnată, prin hotărâre definitivă şi irevocabilă a instanței de judecată, pentru infracțiuni în privința patrimoniului, infracțiuni de corupție în sectorul privat, care cade sub incompatibilitățile şi restricțiile prevăzute la art.16–21 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii şi a intereselor personale, precum şi căreia nu i-au fost stinse antecedentele penale*.

Iar, art.10 alin.(1), (3) – (7) al Legii cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală, învederează că, *(1) comisia de cenzori se desemnează şi se revocă de către fondator şi exercită controlul activității economico-financiare a întreprinderii. (3) În componența comisiei de cenzori a întreprinderii de stat pot fi incluşi reprezentanți ai fondatorului, ai autorităților administrației publice centrale, precum şi ai colectivului de muncă. (4) În componența comisiei de cenzori a întreprinderii municipale pot fi incluşi reprezentanți ai fondatorului, ai autorității executive şi, după caz, ai autorităților administrației publice centrale. (5) Membrii comisiei de cenzori îşi exercită atribuțiile prin cumul cu funcția lor de bază. (6) Membri ai comisiei de cenzori nu pot fi: a) persoanele indicate la art.8 alin.(3) lit. a), b), c) şi e); b) membrii consiliului de administrație al aceleiași întreprinderi, persoanele necalificate în contabilitate, finanțe, economie, jurisprudență sau cele desemnate în cel puțin 4 comisii de cenzori ale întreprinderilor de stat/municipale; c) alte persoane, dacă statutul întreprinderii limitează calitatea lor de membru în cadrul comisiei de cenzori. (7) Comisia de cenzori se desemnează pe un termen de până la 2 ani şi va avea în componența ei cel puțin 3 persoane*.

În atare ordine de idei este de remarcat că, potrivit pct.4 al Statutului ÎM „Hoterm-Servicii" şi Statutului ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca", aprobate prin deciziile Consiliului raional Soroca nr.6/8 și nr.6/9 din 16.12.2021, fondatorul acestora figurează Consiliul raional Soroca, (f.d.35, 50).

Potrivit pct.44 din Statutul ÎM „Hoterm-Servicii” și pct.63 din Statutul ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”, membru al consiliului de administrație al întreprinderii nu poate fi:

1) membrul autorității deliberative;

2) conducătorul autorității executive a unității administrativ-teritoriale;

3) persoana care are o vechime totală de muncă mai mică de 3 ani;

4) administratorul şi contabilul-şef ai întreprinderii;

5) membrul comisiei de cenzori;

6) persoana condamnată, prin hotărâre definitivă şi irevocabilă a instanței de judecată, pentru infracțiuni în privința patrimoniului, infracțiuni de corupție în sectorul privat, care cade sub incompatibilitățile și restricțiile prevăzute la art.16-21 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii şi a intereselor personale, precum şi persoana căreia nu i-au fost stinse antecedentele penale.

Astfel, din momentul în care fondatorul ÎM „Hoterm-Servicii” şi ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”, este Consiliul raional Soroca, instanța de apel remarcă faptul că, acesta se încadrează în noțiunea de autoritate deliberativă în sensul Legii cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală nr.246 din 23.11.2017, precum și a Statutului întreprinderilor municipale vizate supra.

Mai mult, art.(1) al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, învederează următoarele noțiuni:

administrație publică locală – totalitatea autorităților publice locale constituite, în condițiile legii, pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale;

autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi – autorități publice, luate în ansamblu, care sânt constituite şi activează pe teritoriul satului (comunei), orașului (municipiului) pentru promovarea intereselor şi soluționarea problemelor colectivităților locale;

autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea – autorități publice, luate în ansamblu, care sânt constituite şi activează pe teritoriul raionului, municipiului Chişinău, municipiului Bălţi, unității teritoriale autonome cu statut juridic special pentru promovarea intereselor şi soluționarea problemelor populației unității administrativ-teritoriale respective.

Iar, prevederile art.5 alin.(1) – (2) al aceleiași legi, relevă că, *autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sânt consiliile locale, ca autorități deliberative, şi primarii, ca autorități executive. Autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în raioane sânt consiliile raionale, ca autorități deliberative, şi președinții de raioane, ca autorități executive*.

Potrivit art.6 alin.(1) – (3) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006, *(1) consiliile locale şi cele raionale, primarii şi președinții de raioane funcționează ca autorități administrative autonome, soluționând treburile publice din sate (comune), orașe*

(municipii) şi raioane în condiţiile legii. (2) Raporturile dintre autorităţile publice centrale şi cele locale au la bază principiile autonomiei, legalităţii, transparenţei şi colaborării în rezolvarea problemelor comune. (3) Între autorităţile centrale şi cele locale, ***între autorităţile publice de nivelul întâi şi cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare****, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege*.

Astfel, reieșind din materialele cauzei în coroborare cu normele legale menționate supra, Colegiul judiciar conchide că, Consiliul raional Soroca și consiliul municipal Soroca reprezintă autorități deliberative distincte și autonome, neavând careva raporturi de subordonare.

La rândul său, Colegiul judiciar remarcă faptul că, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat acționând autoritatea publică pârâtă în ordinea contenciosului administrativ, nu a făcut distincția dintre autoritatea deliberativă – **Consiliul raional Soroca**, care deține calitate de fondator al ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca” și ÎM „Hoterm-Servicii” și dintre autoritatea deliberativă – **Consiliul municipal Soroca**, care nu deține o astfel de calitate la întreprinderile municipale vizate.

În atare împrejurări, instanța de apel reține că incompatibilitatea deținerii calității de membru al autorității deliberative concomitent cu calitate de membru al consiliului de administrație/comisiei de cenzori urmează a fi înțeleasă în sensul deținerii concomitente a calității de membru al autorității deliberative fondatoare a întreprinderii municipale, la caz fiind Consiliul raional Soroca.

Or, reieșind din prevederile art.8 alin.(3) lit.a) al Legii cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală nr.246 din 23.11.2017 în coroborarea cu pct-le 44 și 63 din Statele ÎM „Hoterm-Servicii” și ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”, instanța de fond just a conchis asupra lipsei restricțiilor și incompatibilității deținerii calității de consilier în Consiliul municipal Soroca și calitatea de membru al consiliului de administrație, precum și comisiei de cenzori a ÎM „Hoterm-Servicii” și ÎM „Centrul Stomatologic Raional Soroca”.

Cu titlu subsidiar Colegiul judiciar va reține soluția instanței de fond prin care s-a respins acțiunea formulată de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, or, încălcările revendicate de acesta nu și-au găsit confirmarea prin prisma cadrului legislativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, respectiv argumentele părții reclamante/apelante în acest sens sunt neîntemeiate.

Subsecvent Colegiul reține că la depunerea cererii de apel, apelantul și-a expus repetat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, cărora prima instanță le-a dat aprecierea cuvenită, iar în opoziție, apelantul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță.

Astfel, în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind legală și întemeiată.

Ținând cont de cele constatate mai sus, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord va respinge apelul declarat de Oficiul Teritorial

Soroca al Cancelariei de Stat a RM împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central, din 12 iulie 2024.

Conducându-se de prevederile art.240 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Respinge apelul declarat de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii judecătoriei Soroca, sediul central, din 12 iulie 2024, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul raional Soroca, privind anularea actului administrativ.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecători: **Natalia Costaș**

Svetlana Ghercavii